

**Komunikat w sprawie ustalania prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego
uzależnionych od niepełnosprawności w związku z najnowszymi zmianami warunków wydawania
orzeczeń o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności**

Dnia 3 sierpnia 2024 r. weszła w życie ustawa z dnia 24 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1165), która wprowadziła nowe przepisy określające możliwość wydłużenia ważności orzeczeń o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności wydanych na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (są to przepisy docelowe a nie obowiązujące czasowo jak to miało miejsce w przypadku poprzednich rozwiązań tzw. covidowych).

Zgodnie z dodanym art. 6bb ust. 1-2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, jeżeli wniosek o wydanie kolejnego orzeczenia o niepełnosprawności albo stopniu niepełnosprawności został złożony w okresie ważności odpowiednio orzeczenia ustalającego niepełnosprawność albo orzeczenia ustalającego stopień niepełnosprawności, to zachowuje ono ważność do dnia wydania kolejnego ostatecznego orzeczenia, nie dłużej jednak niż do ostatniego dnia szóstego miesiąca następującego po dacie określającej tę ważność.

Orzeczenia o niepełnosprawności, o których mowa w ust. 1 (tj. orzeczenia o niepełnosprawności wydawane dzieciom w wieku do ukończenia 16 r. życia) zachowują ważność nie dłużej niż do dnia ukończenia 16 roku życia przez osobę posiadającą orzeczenie o niepełnosprawności.

Powyższe przepisy oznaczają w szczególności, że orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, których termin ważności z mocy prawa został przedłużony do 30 września br. na podstawie ustawy z dnia 19 grudnia 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach w celu zachowania ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2023 poz. 2768), zachowają ważność po upływie tego terminu (30 września 2024 r.), aż do dnia wydania kolejnego ostatecznego orzeczenia, nie dłużej jednak niż do ostatniego dnia szóstego miesiąca następującego po dacie określającej tę ważność (czyli w tym przypadku maksymalnie do 31 marca 2025 r. lub krócej w przypadku orzeczeń dzieci w wieku do ukończenia 16 r. życia), ale pod warunkiem, że wniosek o wydanie kolejnego orzeczenia o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności został złożony w okresie ważności poprzedniego orzeczenia (czyli w takich przypadkach w okresie do 30 września br.).

Ponadto zgodnie z art. 6bb ust. 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 1, przewodniczący powiatowego zespołu wydaje niezwłocznie zaświadczenie potwierdzające złożenie tego wniosku oraz określające termin ważności dotychczasowego orzeczenia o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności.

Zaświadczenie wydane przez przewodniczącego powiatowego zespołu jest więc dokumentem potwierdzającym:

- złożenie wniosku w terminie ważności poprzedniego orzeczenia o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności,
- określającym maksymalny, wydłużony termin ważności dotychczasowego orzeczenia (zgodnie z ww. art. 6bb ust. 1).

Należy podkreślić, że ww. ustawa z dnia 24 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, nie zawiera analogicznych regulacji jakie zawierała np. ustawa z dnia 19 grudnia 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach w celu zachowania ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności przewidujących przedłużanie z urzędu, przez gminne organy właściwe (i odpowiednio wojewodów) prawa do uzależnionych od niepełnosprawności: świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Oznacza to, że osoba zainteresowana otrzymaniem po 30 września 2024 r. ww. świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności powinna złożyć w organie właściwym wniosek o dane świadczenie po uzyskaniu nowego orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności albo, nie mając nowego orzeczenia - z zaświadczeniem, o którym mowa w 6bb ust. 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, określającym termin ważności dotychczasowego orzeczenia.

Wniosek ten powinien zostać rozpatrzony na podstawie obowiązujących przepisów dotyczących ww. świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności, tj. na wniosek strony, w ramach postępowania wszczętego na wniosek strony.